

OKRESNÁ PROKURATÚRA DUNAJSKÁ STREDA
Nám. sv. Štefana 1, 929 21 Dunajská Streda 1

Číslo: 2 Pv 120/16/2201-4
EEČ: 2-16-7-2017

Dunajská Streda 09.01.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 576/2004 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Dunajská Streda

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX č. 6153/3 XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 576/2004 Zbierky zákonov

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 13. júla 2004 v XXXXX v predajni XXXXX nachádzajúcom sa v objekte Kaufland, po predložení osobných dokladov a udaní nepravdivých údajov o zamestnávateľovi a výške príjmu uzatvoril úverovú zmluvu č. 3407059753 o poskytnutí úveru vo výške 19.000,- Sk na nákup domáceho kina zn. Philips typu 1x3600, stolíka zn. Benalex typu Excelent a CD mechaniky zn. Philips typu AZT9140 v predajnej cene spolu 630,68 EUR bez počiatočnej platby a zaviazal sa poskytnutý úver uhradiť formou 18 mesačných splátok vo výške po 46,83 EUR, z ktorých neuhradil ani jednu, čím spoločnosti XXXXX spôsobil škodu v celkovej výške 630,68 EUR,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Policajt Okresného riaditeľstva PZ v Dunajskej Strede, Úradu justičnej

a kriminálnej polície svojím uznesením č. ORP-680/OSV-DS-2005 zo dňa 13.5.2005 začal trestné stíhanie a zároveň vzniesol obvinenie XXXXX za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti predmetného uznesenia.

V rámci prípravného konania bol vykonaný výsluch obvineného XXXXX, poškodeného XXXXX, poškodeného XXXXX a svedka XXXXX. Boli zadovážené dostupné listinné dôkazy, najmä úverová zmluva, výzva k splateniu celého úveru, splátkový kalendár, úverové zmluvné podmienky, výpis z Obchodného registra SR, vyčíslenie škody, rozsudok Okresného súdu XXXXX XXXXX zo dňa 21.6.2012, správy k osobe obvineného a jeho odpis z registra trestov.

XXXXX vo svojej prvotnej výpovedi zo dňa 22.6.2006 uviedol, že so spoločnosťou XXXXX nikdy žiadnu zmluvu neuzavrel, podpis na zmluve nepatrí jemu, nikdy nepracoval v spoločnosti XXXXX XXXXX a nemá vedomosť o tom, kto mohol zneužiť jeho údaje na nákup tovaru na splátky. Pri neskoršom výsluchu dňa 8.12.2016 využil svoje právo a odmietol k veci vypovedať.

Splnomocnený zástupca poškodenej spoločnosti XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvinený pri uzatváraní úverovej zmluvy nemusel predkladať potvrdenie o výške príjmov a pred poskytnutím úveru nebolo veriteľom preverené, či skutočne pracoval u zamestnávateľa, ktorého v žiadosti o poskytnutie úveru uviedol. Vzhľadom k tomu, že obvinený spĺňal interné kritériá pre poskytnutie úveru, jeho žiadosť bola schválená a úver mu bol poskytnutý. V trestnom konaní si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 630,68 EUR.

Svedok XXXXX, bývalý zamestnanec predajne XXXXX potvrdil, že on osobne uzatvoril úverovú zmluvu zo dňa 13.7.2004 s klientom XXXXX. Žiadateľ o úver mal len predložiť občiansky preukaz a nadiktovať svojho zamestnávateľa. On následne zaslal vyplnenú zmluvu na centrálu spoločnosti XXXXX., ktorá schválila úver. Pravdivosť údajov o pracovnom pomere mala skontrolovať spoločnosť XXXXX

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 250a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí škodu nie nepatrnú alebo získa pre seba prospech nie nepatrný, potresce sa odňatím slobody až na tri

roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.

Objektom tohto trestného činu je cudzí majetok, špecificky však ten majetok, z ktorého sa poskytuje úver alebo záruka na úver. Na trestnosť páchatel'a sa vyžaduje, aby iného uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, ktoré však nie sú v súlade so skutočnosťou, a tak vylákal od neho úver alebo záruku na úver. Môže ísť o konanie, opomenutie, ale aj o konkludentné konanie páchatel'a.

Na naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel' už v čase uzavierania zmluvy o úvere alebo o ručení za úver konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby sa na škodu jeho majetku obohatil.

Je potrebné uviesť, že uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom vecí. Toto konanie však musí byť v prvom rade objektívne spôsobilé uviesť iného do omylu, teda sa v žiadnom prípade nemôže jednať o klamlivé správanie tak zjavné, jednoduché, že osoba, ktorá ním má byť uvedená do omylu, ho dokáže odhaliť iba s minimálnou dávkou vynaloženej námahy a opatrnosti.

V danom prípade žiadateľ o úver zrejme nadiktoval poverenému zástupcovi veriteľ'a takého zamestnávateľ'a, u ktorého v skutočnosti nepracoval. Takéto konanie od začiatku nebolo spôsobilé uviesť iného do omylu, nakoľko v ňom absentovala určitá aspoň nezanedbateľná miera sofistikovanejosti, v dôsledku ktorej by osobe, ktorá mala byť uvedená do omylu, sťažovala jej odhalenie v prípade, že by táto osoba postupovala aspoň s minimálnou dávkou opatrnosti. Veriteľ' pravdivosť údajov o zamestnávateľ'ovi klienta žiadnym spôsobom nepreveril a napriek tomu sa bez skúmania solventnosti žiadateľ'a rozhodol úver poskytnúť.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu typicky majetkovej povahy, je nevyhnutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. V prípade, že podnikateľ'ský subjekt celkom rezignuje na vlastnú ochranu, nie je prípustné, aby sa tejto ochrany neskôr dovoľával prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní s tvrdením, že bol uvedený do omylu, ktorému mohol bez vynaloženia akéhokoľvek úsilia predísť.

Trestné právo a jeho prostriedky môžu byť použité len ako najkrajnejší prostriedok (prostriedok ultima ratio) a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví nie sú dostatočné, teda už boli vyčerpané, sú neúčelné alebo zjavne nie sú vhodné. Prostriedky trestnej represie primárne nemajú slúžiť na presadzovanie subjektívnych práv a právnych záujmov subjektov občianskoprávných vzťahov majúcich svoj základ v súkromnoprávnej sfére, ochrana ktorých závisí predovšetkým od individuálnej aktivity dotknutých subjektov a využívania prostriedkov a inštitútov občianskeho práva a občianskeho práva

procesného.

Konkrétne v uvedenom prípade je taktiež podstatnou požiadavkou zachovanie tzv. „obvyklej miery opatrnosti“ zo strany poškodenej a súčasne oklamanej spoločnosti, pretože tá má možnosť taktiež v čase schválenia úveru všetkými dostupnými prostriedkami predísť a zamedziť omylu. Na základe týchto skutočností uvedenie nepravdivých údajov zo strany žiadateľa nie je možné bez ďalšieho považovať za „uvedenie do omylu“ v takom zmysle, ako to vyplýva zo skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 pokiaľ takéto tvrdenie konkrétnej osoby môže podliehať preskúmaniu a keď okrem lživého tvrdenia nebolo urobené nič, čím by sa preskúmanie uvedených skutočností sťažilo, pričom v danej veci osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu, t.j. poškodená spoločnosť mala možnosť ich preskúmať prostriedkami bežne dostupnými. Klient pri požiadaní o úver dokonca nebol povinný predložiť žiadne listiny potvrdzujúce existenciu jeho pracovného pomeru ani výšku jeho príjmov a veriteľ sa upokojil len nadiktovaním uvedených údajov pri vyplňovaní úverovej zmluvy. Následne veriteľ nevykonal žiadne úkony na preverenie pravdivosti týchto údajov. Takýto postup veriteľa nemožno považovať za dodržanie obvyklej miery opatrnosti. Pokiaľ aj nejaký omyl, či nesprávna alebo nedostatočná predstava poškodeného o skutočnom stave veci v inkriminovanom čase existovala, príčinu a dôvody tohto stavu treba vidieť primárne v konštrukcii zmluvných podmienok poskytnutia a čerpania inkriminovaného úveru, v nedostatočnom preverení skutočností, v nedôvodnej rezignácii poškodeného na plnenie všeobecnej a osobitnej prevenčnej povinnosti vrátane s tým súvisiaceho nedostatku kontrolných mechanizmov na jeho strane a súčasne aj uzavretia záväzkového vzťahu. Pri existencii a zavedení prevenčných povinností štát ako subjekt oprávnený a povinný vyvodzovať trestnú zodpovednosť a ukladať tresty za spáchané trestné činy je oprávnený požadovať od fyzických a právnických osôb, aby pri vykonávaní majetkových dispozícií zachovávali určitú bežnú a nevyhnutnú mieru opatrnosti. Ak sa tak z ich strany nestane napriek tomu, že dostupnými prostriedkami mohli omyl a s ním súvisiacu škodu zistiť a súčasne eliminovať, musia zodpovednosť za spôsobený škodlivý následok niesť primárne sami a domáhať sa ochrany svojich práv cestou iných právnych prostriedkov ako trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je možné skonštatovať, že konanie obvineného nenaplnilo zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Annamária Hjelm Szakál
prokurátorka